

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci **žalobce M. P.,** zastoupeného Mgr. Pavlou Frodlovou, advokátkou se sídlem Šumperk, Dr. E. Beneše 14a, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3,** o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 59 Az 262/2003 – 24 ze dne 19. 3. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) nadepsaný rozsudek Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-6120/VL-10-17-BZ-2003 ze dne 5. 12. 2003. Tímto správním rozhodnutím byla zamítnuta stěžovatelova žádost jako zjevně bezdůvodná podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (azylový zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 325/1999 Sb.“). Správní orgán totiž ve správním řízení zjistil, že stěžovatel přichází ze Slovenska, tedy země, kterou Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, a usoudil, že Slovensko lze považovat za bezpečnou zemi původu i ve vztahu ke stěžovateli samotnému. Podle soudu lze podklady pro závěr o tom, že Slovensko splňuje znaky bezpečné země původu ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., nalézt

ve správním spise. V dané věci je podle soudu ze všech procesních úkonů stěžovatele v řízení o udělení azylu zřejmé, že příčinou jeho odchodu byly důvody ekonomické povahy. Stěžovatel neopustil Slovensko z důvodu, že by byl pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod, ani ze strachu z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo zastávání politických názorů. Důvody uvedené stěžovatelem jsou proto nepodřaditelné pod žádný z důvodů pro udělení azylu, a žalovaný proto nepochybil, jestliže žádost stěžovatele zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. e) cit. zákona. Vzhledem k těmto skutečnostem krajský soud v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V podané kasační stížnosti stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu v plném rozsahu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Stěžovatel ve stížnosti zopakoval důvody, které jej vedly k podání žádosti o azyl a které byly z jeho strany uvedeny již ve správním řízení. Hlásí se k romskému etniku. V době výkonu trestu se jeho družka zadlužila u jiných Romů. Když se vrátil z vězení, tyto osoby po něm požadovaly vrácení peněz a vydíraly jej. Toto hlásil na policii, věc byla sice řešena, avšak následně došlo k jejímu odložení. Stejní Romové jej však vydírali dále, vyhrožovali mu újmou na zdraví, zbili jej i jeho družku. Fyzické napadení bylo opět nahlášeno na policii, věc však vyřešena nebyla. Aby se vyhnul dalšímu napadení a vydírání, přestěhoval se spolu s družkou do České republiky a požádal o azyl. Stěžovatel má podle svých slov v České republice oba rodiče, bratra a dceru. Domnívá se, že jeho žádost o azyl nebyla řádně prošetřena a jeho důvody řádně přezkoumány. Sám důvody pro poskytnutí azylu spatřuje v § 12 písm. b) a § 13 zákona č. 325/1999 Sb. S ohledem na uvedené důvody stěžovatel navrhl Nejvyššímu správnímu soudu, aby kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že žádost o udělení azylu byla stěžovatelem podána dne 20. 11. 2003 a následujícího dne se konal pohovor k této žádosti, obé v P. s. V. L.. Stěžovatel ve správním řízení uvedl, že na Slovensku měl problémy s bydlením, neboť jeho rodiče se odstěhovali do České republiky a ke služebnímu bytu, jež mu přenechali, neměl práva. Tyto problémy se snažil řešit se starostou obce, ale to nevedlo k úspěchu, byl proto nucen bydlet se svou družkou a dalšími třemi osobami v bytě, jež byl v dezolátním stavu. Přes přísliby různých veřejných osob se mu lepšího bydlení nedostalo. Druhým důvodem, pro nějž se stěžovatel podle svých slov rozhodl požádat v České republice o azyl, byl nesplacený dluh jeho družky a s tím spojené vymáhání dlužné částky, které přerostlo ve vydírání a fyzické útoky. Jeho družka si v době, kdy byl ve vězení, vypůjčila od jiných osob 5000 Sk. Od té doby jim musela platit, peníze jí brali i na poště, kam si chodila pro sociální dávky. Posléze začali chtít peníze i po něm a bylo mu vyhrožováno, že pokud je nezaplatí, bude se muset vystěhovat z obce, že mu bude podpálen byt a že se dostane znovu do vězení. Na policii se obrátil, byl s ním proveden záznam. Bylo mu řečeno, že se má na policii obrátit, jakmile se něco stane. Vícekrát se na policii neobrátil, neboť ji nedůvěřuje. Důvodem je skutečnost, že Rómové, kteří jej vydírali, mají peníze a mohli by se tak ze všeho vykoupit. Neobrátil se rovněž na žádné jiné státní orgány či nevládní organizace. Pro případ návratu se obává, že nebude mít kde bydlet a že bude mít problémy s uvedenými osobami.

Podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb. se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel přichází ze státu, který Česká republika považuje za třetí bezpečnou zemi nebo bezpečnou zemi původu, nebude-li prokázáno, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. Podle § 16 odst. 2 cit. zákona lze rozhodnutí

o zamítnutí žádosti pro její zjevnou nedůvodnost vydat nejpozději do 30 dnů ode dne zahájení řízení o udělení azylu.

Podle § 2 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb. se pak bezpečnou zemí původu rozumí stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, a) v němž státní moc dodržuje lidská práva a je způsobilá zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů, b) který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12, c) který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a d) který umožňuje činnost právnickým osobám, které dohlížejí nad stavem dodržování lidských práv.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti, avšak shledal, že kasační stížnost není důvodná.

V daném případě žalovaný zamítl stěžovatelovu žádost o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., když zjistil, že stěžovatel do České republiky přišel ze Slovenska. Žalovaný ve správním řízení shromáždil dostatek podkladů, které jej opravňovaly k závěru, že Slovensko je zemí, kterou je možno považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 cit. zákona. Všechny podmínky uvedené v cit. ustanovení pro prohlášení Slovenska za bezpečnou zemi původu byly ve správním řízení zjištěny a doloženy příslušnými zprávami o situaci na Slovensku, z nichž žalovaný při svém rozhodování vycházel a jež se promítly do jeho rozhodnutí. Žalovaný se v něm rovněž zabýval otázkou, zda lze Slovensko považovat za bezpečnou zemi původu i ve vztahu ke stěžovateli samému, neboť pozitivní odpověď na tuto otázku je podmínkou aplikace § 16 odst. 1 písm. e) cit. zákona v každém konkrétním případě. Posuzoval přitom potíže stěžovatele v zemi původu zjištěné ve správním řízení, jež jsou shrnuty na jiném místě tohoto rozsudku. Žalovaný správně dovodil, že v daném případě nejde o skutečnosti, jež by mohly vést k závěru, že Slovensko nelze ve vztahu k němu samotnému považovat ze bezpečnou zemi původu. Lze shrnout, že žalovaný ve správním řízení ověřil splnění podmínek stanovených v § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., a jestliže k přijetí rozhodnutí podle tohoto ustanovení přistoupil v zákonem předepsané 30ti denní lhůtě ode dne zahájení řízení, stalo se tak plně v souladu s dikcí zákona.

Jestliže žalovaný správní orgán ověří existenci podmínek pro zamítnutí žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb. obecně, a tedy i z důvodu podle § 16 odst. 1 písm. e) cit. zákona, pak není na místě zjišťování existence důvodů, pro něž by bylo možno udělit azyl podle § 12, § 13 a § 14 cit. zákona. Případné paralelní uvedení výroků o neudělení azylu podle zmíněných ustanovení by bylo postupem nadbytečným. Také proto se proti správnímu rozhodnutí, jímž byla žádost žadatele o azyl zamítnuta jako zjevně bezdůvodná podle § 16 odst. 1 cit. zákona, nelze účinně bránit tvrzením existence důvodů pro udělení azylu podle § 12, § 13 a § 14 cit. zákona. Jedinou obranou, jež může vést v řízení o žalobě proti rozhodnutí podle § 16 odst. 1 zákona k úspěchu, je zpochybnění naplnění podmínek pro vynesení výroku o bezdůvodnosti žádosti o azyl podle jednotlivých písmen uvedeného ustanovení, popř. nedodržení zákonné lhůty 30ti dní ode dne zahájení řízení o udělení azylu, v níž může být takové rozhodnutí vydáno. Stěžovatel však v daném případě ani v žalobě, ani v kasační stížnosti nenamítá, že by Slovensko nebylo možno obecně považovat za bezpečnou zemi původu, tedy že by nebyla splněna nejméně jedna z podmínek stanovených v § 2 odst. 1 cit. zákona, resp. že by Slovensko nebylo bezpečnou zemí původu v jeho případě. Jestliže stěžovatel namítl v žalobě nesplnění podmínek pro vydání rozhodnutí

podle § 16 odst. 1 písm. e) cit. zákona pouze obecně, bez bližší konkretizace, pak nelze krajskému soudu vyčítat, že splnění podmínek ověřil rovněž obecným způsobem. Pokud soud následně zjišťoval, zda v daném případě byly splněny důvody pro udělení azylu, resp. konstatoval, že stěžovatelova tvrzení ve správním řízení nebylo možno podřadit pod žádný z azylově relevantních důvodů, pak tak činil nad rámec rozsahu přezkumu správního rozhodnutí, k němuž je povolán, aniž by jakékoliv zjištění v tomto smyslu mohlo mít vliv na konečný výrok rozhodnutí o žalobě.

Nejvyšší správní soud tedy uzavřel, že v dané věci žalovaný správně ve lhůtě stanovené v § 16 odst. 2 zákona č. 325/1999 Sb. rozhodl o zamítnutí žádosti stěžovatele o azyl pro zjevnou bezdůvodnost ve smyslu § 16 odst. 1 písm. e) cit. zákona, když zjistil, že stěžovatel přišel do České republiky ze státu, který Česká republika považuje obecně za bezpečnou zemi původu a který lze považovat za takovou zemi i v případě stěžovatele samotného. Krajský soud pak správně shledal zákonnost takového rozhodnutí. Protože jeho správnost a zákonnost nebyla zpochybněna stěžovatelovými tvrzeními a argumenty obsaženými v kasační stížnosti, které se navíc převážně, stejně jako v případě žaloby, dovolávaly existence důvodů pro udělení azylu podle § 12 a § 13 cit. zákona, které však v případě splnění podmínek pro zamítnutí žádosti podle § 16 odst. 1 a 2 cit. zákona nepřipadá v úvahu, nezbylo Nejvyššímu správnímu soudu než kasační stížnost dle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítnout jako nedůvodnou.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 9. března 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu